รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมล สนธิเกษตริน. การระงับข้อพิพาทในทางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการ. วารสารอัยการ ปี 3 ฉ 35 (พฤศจิกายน 2523) : 9-24.

คำพิพากษาฎีกา ประจำพุทธศักราช 2520 ตอน 3. กรุงเทพฯ : เนติบัณฑิตยสภา, 2520.

คำพิพากษาฎีกา ประจำพุทธศักราช 2521 ตอน 3. กรุงเทพฯ : เนติบัณฑิตยสภา, 2521.

คำพิพากษาฎีกา ประจำพุทธศักราช 2522 ตอน 4. กรุงเทพฯ : เนติบัณฑิตยสภา, 2522.

คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2531 (เล่มที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม, 2531.

คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2538 (เล่มที่ 7). กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม, 2538.

คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2539 (เล่มที่ 12). กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม, 2539.

คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2540 (เล่มที่ 8). กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม, 2540.

คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2540 (เล่มที่ 12). กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม, 2540.

คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2541 (เล่มที่ 4). กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม, 2541.

คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2541 (เล่มที่ 6). กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม, 2541.

จิตติ ติงศภัทิย์, จรัล ภักดีธนากุล และกรองเกียรติ คมสัน. ความรู้เกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ. บทบัณฑิตย์ เล่ม 46 ตอน 2 (มิถุนายน 2533) : 23-45.

จุมพต สายสุนทร. กฎหมายระหว่างประเทศ (Public International Law). กรุงเทพฯ : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

ดำรง ธรรมารักษ์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศ (Introduction to International Law). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

ธารทิพย์ จงจักรพันธ์. กฎหมายแม่แบบอนุญาโตตุลาการ (The Model Law of Arbitration). ดุลพาห ปีที่ 43 เล่ม 3 (กรกฎาคม - กันยายน 2539) : 33-43.

บรรลือ คงจันทร์. สภาพปัจจุบัน-ปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขเกี่ยวกับการยอมรับนับถือและบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการนอกศาล. วารสารนิติศาสตร์ ปี 14 ฉ 3 (2527) : 179-193.

ประชุม โฉมฉาย. หลักกฎหมายโรมันเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

ประสิทธิ์ เอกบุตร. กฎหมายระหว่างประเทศ เล่ม 1 (สนธิสัญญา). พิมพ์ครั้งที่ 2. (แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538.

ปรีดี เกษมทรัพย์. กฎหมายแพ่ง : หลักทั่วไป. กรุงเทพฯ : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

พรทิพย์ สุทธิอรรถศิลป์. การตีความ การแก้ไข และการยกเลิกคำชี้ขาดของศูนย์ระงับข้อพิพาททางการลงทุนระหว่างรัฐกับคนชาติของรัฐอื่น(ICSID). วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2530. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 104 ตอนที่ 156 (12 สิงหาคม 2530) : 18-20.

พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 104 ตอนที่ 156 (12 สิงหาคม 2530) : 1-17.

พัฒนาถ พ่วงลาภหลาย และกุลพล พลวัน. การชี้ขาดข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ. วารสารอัยการ ปี 5 เล่ม 59 (พฤศจิกายน 2525) : 24-45.

พิชัยศักดิ์ หรยางกูร. พจนานุกรมกฎหมาย ลาติน-ไทย พร้อมดัชนีเพื่อความสะดวกในการค้น. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2537.

พิชัยศักดิ์ หรยางกูร. พจนานุกรมการอนุญาโตตุลาการ พร้อมดรรชนีภาษาไทย เพื่อการหาคำและรายชื่อกับที่อยู่ของสถาบันอนุญาโตตุลาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สามย่านวิทยพัฒนา, 2540.

พิชัยศักดิ์ หรยางกูร. รวมข้อคิดเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทในทางการค้า. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สามย่านวิทยพัฒนา, 2540.

ยุติธรรม, กระทรวง. บันทึกการประชุมคณะกรรมการพิจารณายกร่างกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการครั้งที่ 5/2526 (การประชุมครั้งที่ 10). 2 มีนาคม 2526.

ยุติธรรม, กระทรวง. ร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. .... (ฉบับแก้ไขจนถึงวันที่ 29 กรกฎาคม 2540).

ยุติธรรม, กระทรวง. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ และพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 1/2538. 1 มิถุนายน 2538.

ยุติธรรม, กระทรวง. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ และพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 1/2539. 27 มีนาคม 2539.

ยุติธรรม, กระทรวง. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ และพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 2/2539. 22 พฤษภาคม 2539.

ยุติธรรม, กระทรวง. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ และพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 3/2539. 24 มิถุนายน 2539.

ยุติธรรม, กระทรวง. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ และพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 4/2539. 1 กรกฎาคม 2539.

ยุติธรรม, กระทรวง. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ และพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 5/2539. 5 สิงหาคม 2539.

ยุติธรรม, กระทรวง. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ และพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 6/2539. 19 สิงหาคม 2539.

ยุติธรรม, กระทรวง. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ และพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 7/2539. 16 กันยายน 2539.

ยุติธรรม, กระทรวง. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ และพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 8/2539. 16 ตุลาคม 2539.

ร. แลงกาต์. กฎหมายตราสามดวง (เล่ม 2). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา, 2537.

วรวุฒิ ทวาทศิน. อนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและการใช้บังคับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ : ข้อสังเกตบางประการ. วารสารกฎหมาย ปี 17 ฉ 1 (มกราคม 2540) : 127-147.

วิมล พาแพง. การบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ : ศึกษาเฉพาะปัญหาการใช้มาตรา 32 และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.

วุฒิพงษ์ เวชยานนท์. ความเป็นมาและภาพรวมของ ICSID. ดุลพาห ปีที่ 43 เล่ม 3 (กรกฎาคม - กันยายน 2539) : 23-32.

สำนักงานอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม, บรรณาธิการ. รวมบทความ ข้อบังคับ ข้อตกลงระหว่างประเทศ กฎหมาย และคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ (2 เล่มชุด). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เพอเฟคท์ กราฟฟิค กรุ๊ป, 2535.

สำนักงานอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม, บรรณาธิการ. รวมบทความ ข้อบังคับ ข้อตกลงระหว่างประเทศ กฎหมาย และคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ (2 เล่มชุด) แก้ไขปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2540.

สุทธิวาทนฤพุฒิ, หลวง. คำบรรยายประวัติศาสตร์กฎหมาย ชั้นปริญญาโท พุทธศักราช 2512-2513 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2516.

สุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์. พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2533.

สุวิทย์ สุวรรณ. การบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ. บทบัณฑิตย์ เล่ม 40 ตอน 3-4 (2526) : 226-238.

เสาวนีย์ อัศวโรจน์. การระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ. วารสารนิติศาสตร์ ปี 15 ฉ 2 (มิถุนายน 2528) : 36-78.

เสาวนีย์ อัศวโรจน์. การอนุญาโตตุลาการทางพาณิชย์ระหว่างประเทศในประเทศไทย ปัญหาและทางแก้. วารสารกฎหมาย ปี 17 ฉ 1 (มกราคม 2540) : 26-38.

เสาวนีย์ อัศวโรจน์. สัญญาอนุญาโตตุลาการ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

อนันต์ จันทรโอภากร. กฎหมายว่าด้วยการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการนอกศาล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2536.

อนันต์ จันทรโอภากร. กฎหมายอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538.

อนันต์ จันทรโอภากร. ความหมายของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศตามอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับและบังคับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ค.ศ. 1958. วารสารนิติศาสตร์ ปี 17 ฉ 4 (ธันวาคม 2530) : 185-201.

อนันต์ จันทรโอภากร. ลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างอนุสัญญากรุงนิวยอร์คว่าด้วยการยอมรับและบังคับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ค.ศ. 1958. วารสารนิติศาสตร์ ปี 19 ฉ 3 (กันยายน 2532) : 1-18.

อนันต์ จันทรโอภากร. อนุสัญญาว่าด้วยการระงับข้อพิพาททางการลงทุนระหว่างรัฐและคนชาติของรัฐอื่น. วารสารนิติศาสตร์ ปี 27 ฉ 1 (มีนาคม 2540) : 102-122.

อนันต์ จันทรโอภากร. อะไรคืออนุญาโตตุลาการต่างประเทศ : วิเคราะห์มาตรา 28 พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530. วารสารนิติศาสตร์ ปี 17 ฉ 3 (กันยายน 2530) : 154-170

ภาษาต่างประเทศ

Aksen, Gerold. Application of the New York Convention by United States Courts (Articles). in Pieter Sanders (ed.), Yearbook Commercial Arbitration (Vol. IV), pp. 341-361. The Hague : T.M.C. Asser institute for International Law, 1979.

Anan Chantara-opakorn. Recognition and Enforcement of Commercial Arbitration Awards in Private International Law. Doctoral dissertation, Faculty of Law, Yale University, 1986.

Berger, Klaus Peter. International Economic Arbitration. Deventer/ Boston : Kluwer Law and Taxation Publishers, 1993.

Bernini, Giorgio. Italy. in Pieter Sanders and Albert Jan van den Berg (eds.), International Handbook on Commercial Arbitration (Vol. II), p. Italy. The Hague / London / Boston : Kluwer Law International, 1997.

Briner, Robert. Switzerland (National Reports). in Albert J. van den Berg (ed.), Yearbook Commercial Arbitration (Vol. XIV), pp. 1-44. The Hague : T.M.C. Asser instituut, 1989.

Broches, Aron. The Convention on the Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of Other States. Recueil des Cours 136 (1972) : 331-410.

Brownlie, Ian. Principles of Public International Law. 3rd edition. New York : Oxford University Press, 1979.

Craig, W. Laurence ; Park, William W. and Paulsson, Jan. French Codification of a Legal Framework for International Commercial Arbitration : The Decree of May 12, 1981 (Articles). in Pieter Sanders (ed.), Yearbook Commercial Arbitration (Vol. VII), pp. 407-417. The Hague : T.M.C. Asser institute for International Law, 1982.

David, Rene. Arbitration in International Trade. Deventer/ Netherlands : Kluwer Law and Taxation Publishers, 1985.

Derains, Yves. France. in Pieter Sanders and Albert Jan van den Berg (eds.), International Handbook on Commercial Arbitration (Vol. II), p. France. The Hague / London / Boston : Kluwer Law International, 1997.

Domke, Martin. The Law and Practice of Commercial Arbitration. Illinois : Collaghan & Company, 1968.

Franke, Ulf. Sweden (Recent Developments in Arbitration Law and Practice). in Albert J. van den Berg (ed.), Yearbook Commercial Arbitration (Vol. XXI), pp. 382-384. The Hague : T.M.C. Asser instituut, 1996.

Glossner, Ottoarndt. F R Germany. in Pieter Sanders and Albert Jan van den Berg (eds.), International Handbook on Commercial Arbitration (Vol. II), p. F R Germany. The Hague / London / Boston : Kluwer Law International, 1997.

Glossner, Ottoarndt. Germany (Recent Developments in Arbitration Law and Practice). in Albert J. van den Berg (ed.), Yearbook Commercial Arbitration (Vol. XXI), pp. 373-375. The Hague : T.M.C. Asser instituut, 1996.

Harris, Bruce ; Planterose, Rowan and Tecks, Jonathan. The Arbitration Act 1996 : A Commentary. published in conjunction with the Chartered Institute of Arbitrators. Great Britain : The Blackwell Science Ltd., 1996.

Holmback, Ulf and Mangard, Justice Nils. Sweden. in Pieter Sanders and Albert Jan van den Berg (eds.), International Handbook on Commercial Arbitration (Vol. III), p. Sweden. The Hague / London / Boston : Kluwer Law International, 1997.

Holtzmann, Howard M. United States. in Pieter Sanders and Albert Jan van den Berg (eds.), International Handbook on Commercial Arbitration (Vol. IV), p. United States. The Hague / London / Boston : Kluwer Law International, 1997.

Holtzmann, Howard M. and Neuhaus, Joseph E. A Guide To The Uncitral Model Law On International Commercial Arbitration : Legislative and Commentary. Deventer / The Netherlands : Kluwer Law and Taxation Publishers, 1994.

Hutter, Silvan. International Commercial Arbitration in Thailand. Botbundid 48, 4 (December 1992) : 1-52.

Jaran Pukditanakul and Vichai Ariyanuntaka. Aspects of Enforcement of Foreign Judgements and Arbitral Awards in Thailand. in Arbitration Office Thailand (ed.), Case and Materials on Arbitration, pp.210-224. Bangkok : Perfect Graphic Group, 1992.

Jayavadh Bunnag. Arbitration Law in Thailand. in Arbitration Office Thailand (ed.), Case and Materials on Arbitration, pp.225-240. Bangkok : Perfect Graphic Group, 1992.

Bockstiegel, Karl-Heinz. An Introduction to the New German Arbitration Act Based on the UNCITRAL Model Law. Arbitration International Vol. 14 No. 1 (1998) : 1-31.

League of Nations. Protocol on Arbitration Clauses. Geneva, 1923.

League of Nations. Convention on the Execution of Foreign Arbitral Awards. Geneva, 1927.

Lew, Julian D.M. Applicable Law in International Commercial Arbitration. New York : Oceana Publications, Inc., 1978.

Lew, Julian D.M. and Stanbrook, Clive. International Trade : Law and Practice. Vol. II. 2nd edition. London : Euromoney Publications, 1990.

Marshall, Enid A. Gill : The Law of Arbitration. 3rd edition. London : Sweet & Maxwell, 1983.

Mustill, Michael J. and Boyd, Stewart C. The Law and Practice of Commercial Arbitration in England. London : Butterworths & Co (Publishers) Ltd., 1982.

Paulsson, Jan. Part 9 : International Commercial Arbitrations. in Ronald Bernstein and Derek Wood (eds.), Handbook of Arbitration Practice, 2nd edition, pp. 425-457. London : Sweet & Maxwell, 1993.

Phijaisakdi Horayangkura. The International Centre for Investment Disputes. Paper presented at the 7th Lawasia Conference. Bangkok, Thailand, 8-12 August 1981. (Mimeographed)

Redfern, Alan and Hunter, Martin. Law and Practice of International Commercial Arbitration. 2nd edition. London : Sweet & Maxwell, 1991.

Schmitthoff, Clive M. The United Kingdom Arbitration Act 1979 (Recent Amendments on Arbitration Statutes). in Pieter Sanders (ed.), Yearbook Commercial Arbitration (Vol. V), pp. 231-249. The Hague : T.M.C. Asser institute for International Law, 1980.

Shawn, Malcolm N. International Law. 2nd edition. Cambridge, U.K. : Grotius Publications Limited, 1986.

Shihata, Ibrahim F.L. Towards a Greater Depoliticization of Investment Disputes : The Role of ICSID and MIGA. ICSID Review - Foreign Investment Law Journal 1 (1986) : 1-28.

Simpson, J.L. and Fox, Hazel. International Arbitration (Law and Practice). London : Steven & Sons Limited, 1959.

Starke, J.G. Introduction to International Law. 10th edition. Singapore : Butterworth International Editions, 1989.

Steyn, Johan. England 's response to the UNCITRAL Model Law of Arbitration. Arbitration International Vol. 10 No.1 (1994) : 1-22.

Steyn, Johan and Veeder, V.V. England. in Pieter Sanders and Albert Jan van den Berg (eds.), International Handbook on Commercial Arbitration (Vol. II), p. England. The Hague / London / Boston : Kluwer Law International, 1997.

Sutherland, P.F. The World Bank Convention on the Settlement of Investment Disputes. International and Comparative Law Quarterly 28 (July 1979) : 367-400.

Suwit Suwan. Arbitration in Thailand. in Arbitration Office Thailand (ed.), Case and Materials on Arbitration, pp. 241-246. Bangkok : Perfect Graphic Group, 1992.

Suwit Suwan. International Commercial Arbitration and Enforcement of Foreign Judgments (Topic 1.2). Paper presented at the 7th Lawasia Conference. Bangkok, Thailand, 8-12 August 1981. (Mimeographed)

Szaszy, Istvan. Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards (Comments). The American Journal of Comparative Law 14 (1966) : 658-672.

The London Court of International Arbitration. Editorial : The New German Arbitration Law. Arbitration International Vol. 14 No. 1 (1998) : iii-iv.

United Nations. Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards. New York, 10 June 1958.

United Nations. Convention on the Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of Others States. Washington, 1965.

United Nations. UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration. 21 June 1985

United Nations. UNCITRAL (The United Nations Commission on International Trade Law). United Nations Publication, n.d.

van den Berg, Albert J. List of Contracting States (as of 25 June 1996) (A Court Decisions on the New York Convention 1958). in Albert Jan van den Berg (ed.), Yearbook Commercial Arbitration (Vol. XXI), pp. 389-393. The Hague : T.M.C. Asser Instituut, 1996.

van den Berg, Albert J. The New York Arbitration Convention of 1958 - Towards a Uniform Judicial Interpretation. Deventer / Netherlands : Kluwer Law and Taxation Publishers, 1981.

Veeder, V.V. England (Recent Development in Arbitration Law and Practice). in Albert J. van den Berg (ed.), Yearbook Commercial Arbitration (Vol. XXI), pp. 369-372. The Hague : T.M.C. Asser instituut, 1996.

Vichai Ariyanuntaka. Problems Respecting Jurisdiction and Recognition and Enforcement of Foreign Judgments and Arbitral Awards : A Thai Perspective. Botbundid 52, 3 (September 1996) : 39-63.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ร่าง

พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการนอกศาล

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ...."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530

มาตรา 4 บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการนอกศาลให้ถือว่าบทบัญญัตินั้นอ้างถึงพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวด 1
บททั่วไป

มาตรา 6 ในพระราชบัญญัตินี้

(1) **"อนุญาโตตุลาการ"** หมายถึง การอนุญาโตตุลาการใด ๆ ไม่ว่าจะดำเนินการภายใต้อนุญาโตตุลาการที่มีลักษณะสถาบันหรือไม่ก็ตาม

(2) **"คณะอนุญาโตตุลาการ"** หมายถึง อนุญาโตตุลาการคนเดียว หรืออนุญาโตตุลาการหลายคน

(3) "ศาล" หมายถึง องค์กรหรือสถาบันใดสถาบันหนึ่งที่มีอำนาจตุลาการตามกฎหมายของประเทศซึ่งเป็นที่ตั้งของศาลนั้น

(4) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา 33 หากบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจคู่สัญญาในการตัดสินใจเรื่องใดแล้ว ให้หมายความรวมถึงการให้อำนาจคู่สัญญาในการให้บุคคลที่สามซึ่งรวมทั้งหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้ตัดสินใจเรื่องดังกล่าวแทนได้

(5) หากบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กล่าวถึงข้อเท็จจริงใดที่คู่สัญญาได้ตกลงกันหรืออาจจะตกลงกันหรือกล่าวถึงข้อตกลงของคู่สัญญาไม่ว่าด้วยประการใด ๆ ข้อตกลงเช่นว่านั้นให้รวมถึงข้อบังคับว่าด้วยอนุญาโตตุลาการที่ระบุไว้ในข้อตกลงนั้นด้วย

(6) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา 29(1) และมาตรา 36 วรรคสอง (1) ในกรณีพระราชบัญญัตินี้บัญญัติถึงข้อเรียกร้อง ให้รวมถึงข้อเรียกร้องแย้ง ส่วนคำคัดค้านให้รวมถึงคำคัดค้านแก้ข้อเรียกร้องแย้งด้วย

มาตรา 7 เว้นแต่คู่สัญญาจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น

(1) การส่งเอกสารใด ๆ ให้ถือว่าไปถึง หากได้มีการส่งเอกสารนั้นให้แก่ผู้รับเอกสารนั้นเองหรือได้ส่งไปยังสถานประกอบธุรกิจ ภูมิลำเนา หรือที่อยู่ตามไปรษณีย์ของผู้รับ แต่ถ้าไม่ปรากฏที่อยู่ข้างต้นแม้ได้สืบหาตามสมควรแล้ว ถ้าได้ส่งไปยังสถานประกอบธุรกิจ หรือภูมิลำเนา หรือที่อยู่ตามไปรษณีย์แห่งสุดท้ายที่ทราบ โดยจดหมายลงทะเบียน หรือโดยวิธีอื่นใดที่แสดงถึงความพยายามในการจัดส่ง ให้ถือว่าได้รับแล้ว

(2) การสื่อสารทางโทรคมนาคม ให้ถือว่าได้รับในวันที่ได้ส่งข้อความนั้น

บทบัญญัติตามมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับการส่งเอกสารในการดำเนินกระบวนพิจารณาในศาล

มาตรา 8 ถ้าคู่สัญญาฝ่ายใดทราบว่าบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัตินี้ซึ่งคู่สัญญาอาจตกลงกันเป็นอย่างอื่นได้หรือเงื่อนไขใด ๆ ที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการยังไม่ได้มีการปฏิบัติตาม แต่หากยังดำเนินกระบวนพิจารณาในชั้นอนุญาโตตุลาการต่อไปโดยไม่คัดค้านการไม่ปฏิบัติตามนั้นต่อคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งภายในเวลาอันสมควร หรือภายในเวลาที่กำหนดไว้ ให้ถือว่าคู่สัญญาฝ่ายนั้นสละสิทธิในการคัดค้าน

มาตรา 9 ศาลที่มีเขตอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ได้แก่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง หรือศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศภาค หรือศาลที่มีการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการอยู่ในเขต หรือศาลที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขต หรือศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อพิพาทซึ่งได้เสนอต่ออนุญาโตตุลาการนั้น

หมวด 2
สัญญาอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 10 สัญญาอนุญาโตตุลาการหมายถึง สัญญาที่คู่สัญญาตกลงให้ระงับข้อพิพาททั้งหมดหรือบางส่วนที่เกิดขึ้นแล้วหรือที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตไม่ว่าจะเกิดจากนิติสัมพันธ์ทางสัญญาหรือไม่ก็ตามโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ สัญญาอนุญาโตตุลาการอาจเป็นข้อสัญญาหนึ่งในสัญญาหลัก หรือเป็นสัญญาอนุญาโตตุลาการต่างหากก็ได้

สัญญาอนุญาโตตุลาการต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ ไม่ว่าจะมีการลงลายมือชื่อ ทั้งนี้ให้ถือว่ามีหลักฐานเป็นหนังสือ ถ้าปรากฏข้อสัญญาในเอกสารที่คู่สัญญาลงลายมือชื่อหรือในเอกสารโต้ตอบทางจดหมาย โทรเลข โทรพิมพ์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางสื่ออิเลคโทรนิกส์หรือทางอื่นซึ่งมีการบันทึกข้อสัญญานั้นไว้ หรือมีการกล่าวอ้างข้อสัญญาในข้อเรียกร้องหรือข้อคัดค้านและอีกฝ่ายหนึ่งมิได้ปฏิเสธ นอกจากนั้นหากสัญญาที่มีหลักฐานเป็นหนังสือได้กล่าวถึงเอกสารใดที่มีข้อตกลงให้ระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ข้อตกลงนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาประธาน ให้ถือว่ามีสัญญาอนุญาโตตุลาการแล้ว

มาตรา 11 ความสมบูรณ์แห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการและการตั้งอนุญาโตตุลาการย่อมไม่เสียไป แม้ในภายหลังคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตายหรือสิ้นสุดสภาพความเป็นนิติบุคคล ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา 12 เมื่อมีการโอนสิทธิเรียกร้องหรือความรับผิดใด สัญญาอนุญาโตตุลาการที่มีอยู่เกี่ยวกับสิทธิเรียกร้องหรือความรับผิดนั้นย่อมผูกพันผู้รับโอนด้วย

มาตรา 13 ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟ้องคดีเกี่ยวกับข้อพิพาทตามสัญญาอนุญาโตตุลาการโดยมิได้เสนอข้อพิพาทนั้นต่อคณะอนุญาโตตุลาการตามสัญญา คู่สัญญาฝ่ายที่ถูกฟ้องอาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจไม่ช้ากว่าวันยื่นคำให้การ หรือภายในกำหนดระยะที่มีสิทธิยื่นคำให้การตามกฎหมาย ให้มีคำสั่งจำหน่ายคดี เพื่อให้คู่สัญญาไปดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ และเมื่อศาลทำการไต่สวนแล้วเห็นว่า ไม่มีเหตุที่ทำให้สัญญาอนุญาโตตุลาการนั้นเป็นโมฆะหรือใช้บังคับไม่ได้หรือมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญานั้นได้ ก็ให้มีคำสั่งจำหน่ายคดีนั้นเสีย

ในระหว่างการพิจารณาคำร้องของศาลนี้ คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจเริ่มดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ หรือคณะอนุญาโตตุลาการอาจดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไปและมีคำชี้ขาดในข้อพิพาทนั้นได้

มาตรา 13ทวิ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น ในสัญญาระหว่างรัฐกับเอกชนที่มีข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ รัฐจะอ้างอำนาจอธิปไตยเพื่อได้รับเอกสิทธิมิได้อยู่ภายใต้การพิจารณาชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการมิได้ และไม่ว่าสัญญาดังกล่าวจะถือเป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ก็ตาม คู่สัญญาอาจตกลงให้ใช้อนุญาโตตุลาการเพื่อการระงับข้อพิพาทได้

มาตรา 14 แม้มีสัญญาอนุญาโตตุลาการ คู่สัญญาอาจยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้ใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของตนก่อนหรือขณะดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการก็ได้ ถ้าศาลเห็นว่ากระบวนพิจารณานั้นหากเป็นการพิจารณาของศาลแล้วศาลทำให้ได้ ก็ให้ศาลจัดการให้ตามคำร้องนั้น ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 และข้อกำหนดศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 3
คณะอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 15 ให้คณะอนุญาโตตุลาการประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการเป็นจำนวนเลขคี่

ในกรณีที่คู่พิพาทกำหนดจำนวนอนุญาโตตุลาการเป็นเลขคู่ ให้อนุญาโตตุลาการร่วมกันตั้งอนุญาโตตุลาการเพิ่มอีกหนึ่งคนเป็นประธานอนุญาโตตุลาการ วิธีการตั้งประธานอนุญาโตตุลาการให้เป็นไปตามมาตรา 16 วรรคหนึ่ง (2)

มาตรา 16 หากคู่พิพาทมิได้กำหนดวิธีการตั้งอนุญาโตตุลาการไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีอนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียว ถ้าคู่พิพาทไม่อาจตกลงกันตั้งอนุญาโตตุลาการได้ ให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้มีคำสั่งตั้งอนุญาโตตุลาการแทน

(2) ในกรณีอนุญาโตตุลาการมีจำนวนเป็นเลขคี่ ให้คู่พิพาทตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายละเท่ากันและให้อนุญาโตตุลาการร่วมกันตั้งอนุญาโตตุลาการอีกหนึ่งคนเป็นประธานอนุญาโตตุลาการ แต่ถ้าคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมิได้ตั้งอนุญาโตตุลาการภายใน 30 วันนับแต่วันรับแจ้งจากคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งให้ตั้งอนุญาโตตุลาการ หรือถ้าอนุญาโตตุลาการทั้งสองฝ่ายไม่อาจร่วมกันตั้งประธานอนุญาโตตุลาการได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันได้รับการตั้งอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้มีคำสั่งตั้งอนุญาโตตุลาการหรือประธานอนุญาโตตุลาการแทน

ในกรณีที่คู่พิพาทกำหนดวิธีการในการตั้งอนุญาโตตุลาการ แต่หาก

(1) คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมิได้ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดไว้ หรือ

(2) คู่พิพาทหรืออนุญาโตตุลาการไม่อาจตกลงกันได้ตามวิธีการที่กำหนดไว้ หรือ

(3) บุคคลที่สามซึ่งรวมถึงหน่วยงานอื่นใดมิได้ดำเนินตามวิธีการที่กำหนดไว้ ให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้ดำเนินการตามที่เห็นสมควร เว้นแต่วิธีการตั้งดังกล่าวจะได้กำหนดวิธีการอื่นที่ทำให้สามารถตั้งอนุญาโตตุลาการได้

มาตรา 17 อนุญาโตตุลาการต้องมีความเป็นกลางและเป็นอิสระ รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการ

บุคคลได้รับการติดต่อให้เป็นอนุญาโตตุลาการจะต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงใด ๆ ซึ่งอาจเป็นเหตุอันควรสงสัยได้ถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระของตน และนับแต่เวลาที่ได้รับการแต่งตั้งและตลอดระยะเวลาดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ อนุญาโตตุลาการจะต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงเช่นว่านั้นให้คู่พิพาททราบโดยไม่ชักช้า เว้นแต่จะได้แจ้งให้คู่พิพาททราบล่วงหน้าแล้ว

อนุญาโตตุลาการอาจถูกคัดค้านหากปรากฏข้อเท็จจริงซึ่งเป็นเหตุอันควรสงสัยได้ถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระหรือขาดคุณสมบัติตามที่คู่พิพาทตกลงกัน แต่คู่พิพาทฝ่ายใดจะคัดค้านอนุญาโตตุลาการซึ่งตนเป็นผู้ตั้งหรือร่วมตั้งหาได้ไม่ เว้นแต่คู่พิพาทฝ่ายนั้นจะมิได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้านในขณะที่ตั้ง

มาตรา 18 ภายใต้บังคับบทบัญญัติวรรคสามแห่งมาตรานี้ คู่พิพาทอาจกำหนดวิธีการคัดค้านอนุญาโตตุลาการได้

หากมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คู่พิพาทฝ่ายที่ประสงค์จะคัดค้านอนุญาโตตุลาการจะต้องมีหนังสือแสดงเหตุแห่งการคัดค้านต่อคณะอนุญาโตตุลาการภายใน 15 วันนับแต่วันทราบการตั้งคณะอนุญาโตตุลาการหรือทราบถึงข้อเท็จจริงใด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 17 วรรคท้าย และหากอนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้านไม่ถอนตัวจากการเป็นอนุญาโตตุลาการหรือคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งไม่เห็นด้วยกับข้อคัดค้านนั้น ให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้วินิจฉัยคำคัดค้านนั้น

เว้นการคัดค้านโดยวิธีตามที่คู่สัญญาตกลงกันหรือตามวิธีที่บัญญัติไว้ในวรรคสองไม่บรรลุผล หรือในกรณีมีอนุญาโตตุลาการคนเดียว คู่พิพาทฝ่ายที่คัดค้านอาจร้องคัดค้านต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยคำคัดค้านนั้น หรือนับแต่วันทราบการตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ หรือทราบข้อเท็จจริงใด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 17 วรรคท้าย แล้วแต่กรณี และเมื่อศาลได่สวนคำคัดค้านนั้นแล้วให้มีคำสั่งยอมรับหรือยกเสียซึ่งคำคัดค้านนั้นในระหว่างการพิจารณาคำร้องของศาลนี้ เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการซึ่งรวมถึงอนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้าน อาจดำเนินการพิจารณาต่อไปจนกระทั่งมีคำชี้ขาดได้

มาตรา 19 ถ้าอนุญาโตตุลาการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ว่าโดยไม่ยินยอมรับการตั้ง หรือตาย ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถก็ดี หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ภายในกำหนดเวลาอันสมควรด้วยเหตุผลอื่นก็ดี ให้การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลงหากอนุญาโตตุลาการนั้นขอถอนตัวหรือคู่พิพาทตกลงกันให้การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลง แต่ถ้ายังมีข้อโต้แย้งในเหตุดังกล่าว คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้วินิจฉัยถึงการสิ้นสุดของการเป็นอนุญาโตตุลาการได้

ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรานี้หรือมาตรา 18 วรรคสอง การที่อนุญาโตตุลาการขอถอนตัวก็ดี หรือคู่พิพาทตกลงกันให้การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลงก็ดี ไม่ถือว่าเป็นการยอมรับเหตุตามบทบัญญัติแห่งมาตรานี้หรือมาตรา 17 วรรคสาม

มาตรา 20 ถ้าการเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลงตามมาตรา 18 หรือมาตรา 19 หรือเพราะเหตุการถอนตัวของอนุญาโตตุลาการ หรือเพราะเหตุการถอดถอนโดยความตกลงของคู่พิพาท หรือในกรณีที่การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลงด้วยเหตุอื่นใด ให้ตั้งอนุญาโตตุลาการแทนตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้สำหรับการตั้งอนุญาโตตุลาการผู้นั้น

มาตรา 21 อนุญาโตตุลาการ ไม่ต้องรับผิดในการกระทำอันเกิดจากการกระทำตามหน้าที่ในฐานะอนุญาโตตุลาการ เว้นแต่จะกระทำการโดยทุจริต

หมวด 4
ขอบอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 22 คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจวินิจฉัยขอบอำนาจของตนซึ่งรวมถึงเรื่องความมีอยู่หรือความสมบูรณ์ของสัญญาอนุญาโตตุลาการ ความสมบูรณ์ของการตั้งอนุญาโตตุลาการ และประเด็นข้อพิพาทว่าเรื่องใดอยู่ภายในขอบอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการ และเพื่อวัตถุประสงค์นี้ให้ถือว่าข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาประธานนั้นเป็นข้อสัญญาต่างหากจากสัญญาหลัก คำวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการที่ว่าสัญญาประธานเป็นโมฆะหรือไม่สมบูรณ์ไม่กระทบกระเทือนถึงข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ

การคัดค้านว่าคณะอนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจจะต้องยกขึ้นว่ากล่าวไม่ช้ากว่าวันยื่นคำคัดค้านต่อสู้ในประเด็นข้อพิพาท ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิคู่พิพาทที่จะคัดค้านดังกล่าวเพียงเพราะได้ตั้งหรือเข้าร่วมในการตั้งอนุญาโตตุลาการ ส่วนการคัดค้านว่าคณะอนุญาโตตุลาการกระทำการเกินขอบอำนาจ คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องยกขึ้นว่ากล่าวทันทีที่เรื่องที่ถูกกล่าวอ้างนั้นเกิดขึ้นในระหว่างพิจารณา อนึ่ง คณะอนุญาโตตุลาการอาจอนุญาตให้คู่พิพาทยกขึ้นว่ากล่าวภายหลังระยะเวลาที่บัญญัติไว้ หากเห็นว่าการที่ล่าช้านั้นมีเหตุสมควรก็ได้

คณะอนุญาโตตุลาการอาจวินิจฉัยขอบอำนาจของตนโดยการวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นหรือในคำชี้ขาดประเด็นข้อพิพาทก็ได้ แต่ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการได้ชี้ขาดเบื้องต้นว่ามีขอบอำนาจ คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาดังกล่าวภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับแจ้งคำชี้ขาดนั้น และในขณะที่คำร้องขอยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล คณะอนุญาโตตุลาการอาจดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการและทำคำชี้ขาดต่อไปได้

หมวด 5
วิธีพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 23 ในการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ ให้คู่พิพาทได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคกัน และให้คู่พิพาทได้มีโอกาสนำสืบพยานหลักฐานและเสนอข้อโต้แย้งข้อต่อสู้ของตนได้ตามพฤติการณ์แห่งคดี

ในกรณีที่คู่พิพาทไม่ได้ตกลงกันหรือกฎหมายนี้มิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจดำเนินวิธีพิจารณาใด ๆ ตามที่เห็นสมควร อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการนี้ให้รวมถึงอำนาจวินิจฉัยในเรื่องการรับฟังพยานหลักฐานและการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวงด้วย

มาตรา 24 คู่พิพาทอาจตกลงเรื่องสถานที่ในการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ หากไม่มีข้อตกลงเช่นว่านั้น ให้คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดโดยคำนึงถึงสภาพแห่งคดี ซึ่งรวมถึงความสะดวกของคู่พิพาท

แม้จะได้กำหนดสถานที่ไว้ตามวรรคแรก แต่หากคู่พิพาทมิได้ตกลงเป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการอาจประชุม ณ สถานที่ใดที่เห็นว่าเหมาะสมเพื่อปรึกษาหารือกัน เพื่อสืบพยานบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ หรือคู่พิพาท หรือตรวจสอบวัตถุ สถานที่หรือเอกสารใด ๆ ก็ได้

มาตรา 25 ในการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ ให้ถือว่ามีการมอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการตามนัยบทบัญญัติมาตรา 193/14(4) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการดำเนินการอนุญาโตตุลาการเริ่มต้นในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) เมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดได้รับหนังสือจากคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งขอให้ระงับข้อพิพาทนั้นโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ

(2) เมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดบอกกล่าวเป็นหนังสือแก่คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่ง ให้ตั้งอนุญาโตตุลาการ หรือให้ความเห็นชอบในการตั้งอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทนั้น

(3) กรณีสัญญาอนุญาโตตุลาการกำหนดตัวบุคคลผู้จะเป็นอนุญาโตตุลาการไว้ หากคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีหนังสือแจ้งข้อพิพาทที่ประสงค์จะระงับต่ออนุญาโตตุลาการ

(4) เมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสนอข้อพิพาทต่อหน่วยงานซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 26 คู่พิพาทอาจตกลงในเรื่องภาษาที่จะใช้ในการดำเนินกระบวนพิจารณา หากไม่มีข้อตกลงเช่นว่านั้น ให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้กำหนด และหากมิได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น ข้อตกลงหรือข้อกำหนดเช่นว่านี้ให้ใช้บังคับถึงข้อเรียกร้อง คำคัดค้าน คำร้องที่ทำเป็นหนังสือของคู่พิพาท การสืบพยาน คำชี้ขาด คำวินิจฉัยหรือการสื่อสารใด ๆ ที่ทำโดยหรือทำต่อคณะอนุญาโตตุลาการด้วย

คณะอนุญาโตตุลาการอาจมีคำสั่งให้แนบคำแปลพยานเอกสารเป็นภาษาตามที่คู่พิพาทตกลงกันไว้หรือตามที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดก็ได้

มาตรา 27 ภายในกำหนดเวลาตามที่คู่พิพาทตกลงกันหรือที่กำหนดโดยคณะอนุญาโตตุลาการ หากคู่พิพาทมิได้ตกลงกันเป็นอย่างอื่น คู่พิพาทฝ่ายที่เรียกร้องต้องแสดงข้อเท็จจริงเพื่อสนับสนุนข้อเรียกร้องประเด็นแห่งคดี และคำขอบังคับของตน ส่วนคู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องต้องแสดงในคำคัดค้านถึงข้อต่อสู้ของตน ทั้งนี้ คู่พิพาทอาจแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องหรือบัญชีระบุพยานที่ระบุถึงสรรพเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นที่ประสงค์จะอ้างเป็นพยานมาด้วยก็ได้

หากคู่พิพาทมิได้ตกลงกันเป็นอย่างอื่น คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อเรียกร้อง หรือคำคัดค้านในระหว่างพิจารณาก็ได้ เว้นแต่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นไม่สมควรเมื่อคำนึงถึงความล่าช้าที่จะเกิดขึ้น

มาตรา 28 เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น ให้คณะอนุญาโตตุลาการจะเป็นผู้กำหนดว่าจะสืบพยานด้วยวาจาหรือจะรับฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาหรือไม่ หรือจะดำเนินการพิจารณาโดยรับฟังเพียงเอกสารหรือวัตถุอื่นใดหรือไม่ และเว้นแต่คู่พิพาทจะได้ตกลงกันว่าไม่ต้องสืบพยานด้วยวาจา คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจดำเนินการสืบพยานเช่นว่านั้นในระหว่างดำเนินการพิจารณาในช่วงใด ๆ ตามที่เห็นสมควร หากได้รับคำร้องขอจากคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ให้คณะอนุญาโตตุลาการแจ้งกำหนดนัดสืบพยานและนัดพิจารณาใด ๆ เพื่อการตรวจสอบวัตถุ สถานที่ หรือเอกสารอย่างอื่นแก่คู่พิพาทล่วงหน้าพอสมควร

ข้อเรียกร้อง คำคัดค้าน คำร้อง สรรพเอกสาร หรือข้อมูลอื่น ๆ ทั้งหมดที่คู่พิพาทฝ่ายใดเสนอต่อคณะอนุญาโตตุลาการ จะต้องส่งให้แก่คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ให้รวมถึงรายงานของผู้เชี่ยวชาญ หรือเอกสารหลักฐานใด ๆ ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องใช้ประกอบการวินิจฉัยชี้ขาดด้วย

มาตรา 29 เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันเป็นประการอื่น ให้คณะอนุญาโตตุลาการดำเนินการดังนี้

(1) ยุติกระบวนพิจารณา หากคู่พิพาทฝ่ายที่เรียกร้องไม่ยื่นข้อเรียกร้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา 27 วรรคหนึ่ง

(2) ดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไป หากคู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องไม่ยื่นคำคัดค้านตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา 27 วรรคหนึ่ง แต่ทั้งนี้มิให้ถือว่าการไม่ยื่นคำคัดค้านดังกล่าวเป็นการยอมรับตามข้อเรียกร้องนั้น

(3) ดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไป หากคู่พิพาทฝ่ายใดไม่มาในวันนัดสืบพยานหรือนัดพิจารณาหรือไม่เสนอพยานหลักฐานใด ๆ และให้มีคำชี้ขาดตามพยานหลักฐานเท่าที่ปรากฏ

การใช้อำนาจตามมาตรานี้ ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจได้สวนตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ให้รวมถึงเหตุที่ทำให้คู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องขาดนัดยื่นคำคัดค้าน หรือขาดนัดพิจารณา แล้วแต่กรณี

มาตรา 30 เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่นคณะอนุญาโตตุลาการอาจ

(1) แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อให้ทำความเห็นเฉพาะในประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่จะต้องวินิจฉัยโดยอนุญาโตตุลาการก็ได้

(2) เรียกให้คู่พิพาทให้ข้อเท็จจริงแก่ผู้เชี่ยวชาญ หรือส่งหรือดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ที่เกี่ยวกับประเด็นข้อพิพาทเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถตรวจสอบได้

เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ทำความเห็นเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาแล้ว หากคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ หรือคณะอนุญาโตตุลาการเห็นสมควรให้ผู้เชี่ยวชาญเข้าเบิกความเพื่อให้คู่พิพาทมีโอกาสซักถาม หรือนำพยานผู้เชี่ยวชาญของตนมาสืบในประเด็นดังกล่าวได้

มาตรา 31 คณะอนุญาโตตุลาการหรือคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยความยินยอมของคณะอนุญาโตตุลาการอาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้ออกหมายเรียกพยาน หรือคำสั่งให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดให้ชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายใด อนุญาโตตุลาการคนใดคนหนึ่งอาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้ดำเนินกระบวนพิจารณาเช่นว่านั้น และถ้าศาลเห็นว่ากระบวนพิจารณานั้นหากเป็นการพิจารณาของศาลแล้ว ศาลอาจทำให้ได้ ให้ศาลจัดการให้ตามคำร้องนั้น ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และข้อกำหนดศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 6
คำชี้ขาดและการสิ้นสุดกระบวนพิจารณา

มาตรา 32 ให้คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาทไปตามกฎหมายที่คู่พิพาทกำหนดให้นำมาใช้กับข้อพิพาท แต่ในการกำหนดกฎหมายหรือระบบกฎหมายของประเทศใดหากมิได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้ง ให้หมายถึงกฎหมายสารบัญญัติ มิใช่กฎหมายว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมายของประเทศนั้น

หากคู่พิพาทมิได้กำหนดกฎหมายที่จะนำมาใช้บังคับกับข้อพิพาทไว้ ให้คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาทไปตามกฎหมายโดยพิจารณาจากหลักว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมายที่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นสมควรนำมาปรับใช้

คู่พิพาทอาจกำหนดไว้โดยชัดแจ้งให้คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจชี้ขาดข้อพิพาทโดยใช้หลักแห่งความสุจริตและเป็นธรรม

การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต้องเป็นไปตามข้อสัญญาและหากเป็นข้อพิพาททางการค้าก็ให้คำนึงถึงธรรมเนียมปฏิบัติทางการค้าที่ใช้กับธุรกรรมนั้นด้วย

มาตรา 33 เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น คำชี้ขาด คำสั่ง และคำวินิจฉัยในเรื่องใด ๆ ของคณะอนุญาโตตุลาการให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก ถ้าไม่อาจหาเสียงข้างมากได้ ให้ประธานอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ทำคำชี้ขาด มีคำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเพียงผู้เดียว

สำหรับในเรื่องวิธีพิจารณา ให้ประธานอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดหากคู่พิพาทหรืออนุญาโตตุลาการทุกคนได้ให้อำนาจไว้เช่นนั้น

มาตรา 34 ในระหว่างดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ หากคู่พิพาทประนีประนอมยอมความกัน ให้คณะอนุญาโตตุลาการยุติกระบวนพิจารณา และหากคู่พิพาทร้องขอและคณะอนุญาโตตุลาการเห็นชอบ ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดไปตามข้อตกลงประนีประนอมยอมความนั้น

คำชี้ขาดตามข้อตกลงประนีประนอมยอมความให้อยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา 35 และคำชี้ขาดเช่นว่านี้ให้มีสถานะและผลเช่นเดียวกับคำชี้ขาดที่วินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาท

มาตรา 35 คำชี้ขาดต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคณะอนุญาโตตุลาการ ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการมีจำนวนมากกว่าหนึ่งคน การลงลายมือชื่อของอนุญาโตตุลาการส่วนใหญ่ถือว่าเพียงพอแล้ว หากได้จดแจ้งเหตุขัดข้องถึงการที่อนุญาโตตุลาการไม่ลงลายมือชื่อนั้นไว้

เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น คำชี้ขาดต้องระบุเหตุผลแห่งการวินิจฉัยทั้งปวงไว้โดยชัดแจ้ง แต่จะกำหนดหรือชี้ขาดการใดให้เกินขอบเขตแห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือคำขอของคู่พิพาทไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นการกำหนดค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในชั้นอนุญาโต

ตุลาการ หรือค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการตามมาตรา 44 หรือเป็นการชี้ขาดให้เป็นไปตามข้อตกลงประนีประนอมยอมความตามมาตรา 34

คำชี้ขาดต้องระบุวันและสถานที่ดำเนินการอนุญาโตตุลาการตามมาตรา 24 วรรคแรก คำชี้ขาดดังกล่าวให้ถือว่าทำขึ้น ณ สถานที่เช่นว่านั้น

เมื่อทำคำชี้ขาดเสร็จแล้ว ให้คณะอนุญาโตตุลาการส่งสำเนาคำชี้ขาดนั้นให้แก่คู่พิพาททุกฝ่าย

มาตรา 36 การดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการจะสิ้นสุดลงเมื่อคำชี้ขาดเสร็จเด็ดขาดหรือโดยคำสั่งของคณะอนุญาโตตุลาการตามวรรคสองแห่งมาตรานี้

คณะอนุญาโตตุลาการจะมีคำสั่งให้ยุติกระบวนพิจารณา เมื่อ

(1) คู่พิพาทฝ่ายที่เรียกร้องขอถอนข้อเรียกร้อง เว้นแต่คู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องได้คัดค้านการถอนข้อเรียกร้องดังกล่าว และคณะอนุญาโตตุลาการเห็นถึงประโยชน์อันชอบด้วยกฎหมายของคู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องในการที่จะได้รับการวินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาทนั้น

(2) คู่พิพาทตกลงกันให้กระบวนพิจารณายุติลง

(3) คณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นที่จะดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไปหรือไม่อาจดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไปได้

ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา 37 และ 38 วรรคท้าย อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการจะสิ้นสุดลงพร้อมกับการยุติของกระบวนพิจารณา

มาตรา 37 เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำชี้ขาด

(1) คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หลังจากได้แจ้งให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งทราบ อาจร้องขอให้คณะอนุญาโตตุลาการแก้ไขข้อผิดพลาดในการคำนวณตัวเลข ข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือการพิมพ์ที่ผิดพลาด หรือข้อผิดหลงในทำนองเดียวกันในคำชี้ขาดให้ถูกต้องได้ หรือ

(2) หากได้ตกลงกันไว้แล้ว คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหลังจากได้แจ้งให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งทราบ อาจร้องขอให้คณะอนุญาโตตุลาการตีความข้อความหรือส่วนหนึ่งส่วนใดในคำชี้ขาดได้ และถ้าคณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าคำร้องขอมีเหตุสมควรก็ให้แก้ไขหรือตีความให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำร้องขอ คำตีความนี้ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของคำชี้ขาดด้วย

ภายในสามสิบวันนับแต่วันมีคำชี้ขาด คณะอนุญาโตตุลาการอาจแก้ไขข้อผิดพลาดตามอนุมาตรา (1) ได้เอง

เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำชี้ขาด คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หลังจากได้แจ้งให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งทราบ อาจร้องขอให้คณะอนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเรียกร้องที่มิได้รับการวินิจฉัยไว้ในคำชี้ขาด ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าคำร้องขอมีเหตุสมควร ก็ให้ทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวัน

ในกรณีมีเหตุจำเป็น คณะอนุญาโตตุลาการอาจขยายระยะเวลาการแก้ไขการตีความหรือการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรกและวรรคสามแห่งมาตรานี้ได้

ให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา 35 มาใช้แก่การแก้ไข หรือการตีความ หรือการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมนี้ด้วย

หมวด 7
การคัดค้านคำชี้ขาด

มาตรา 38 การคัดค้านคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการอาจทำได้โดยการร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้เพิกถอนคำชี้ขาดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้

คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดได้ โดยยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับสำเนาคำชี้ขาด หรือถ้าเป็นกรณีมีการร้องขอให้อนุญาโตตุลาการแก้ไข หรือตีความคำชี้ขาด หรือชี้ขาดเพิ่มเดิม นับแต่วันที่อนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดหรือคำสั่งในเรื่องนั้นแล้วและให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดถ้าผู้ร้องสามารถพิสูจน์ได้ว่า

(1) คู่สัญญาอนุญาโตตุลาการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นผู้บกพร่องในเรื่องความสามารถตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คู่สัญญาฝ่ายนั้น

(2) สัญญาอนุญาโตตุลาการไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายแห่งประเทศที่คู่พิพาทได้ตกลงกันไว้หรือตามกฎหมายไทยในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงดังกล่าว

(3) ไม่มีการแจ้งให้ผู้ร้องทราบล่วงหน้าโดยชอบถึงการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหรือการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ หรือผู้ร้องไม่สามารถเข้าต่อสู้คดีในชั้นอนุญาโตตุลาการได้เพราะประการอื่น

(4) คำชี้ขาด วินิจฉัยเกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ แต่ถ้าคำชี้ขาดที่วินิจฉัยเกินขอบเขตนั้นสามารถแยกออกได้จากคำชี้ขาดส่วนที่วินิจฉัยในขอบเขตแล้ว ให้ศาลเพิกถอนเฉพาะส่วนที่วินิจฉัยเกินขอบเขตแห่งข้อตกลงนั้น หรือ

(5) องค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการหรือวิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการมิได้เป็นไปตามที่คู่พิพาทได้ตกลงกันไว้ หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หรือถ้าปรากฏต่อศาลว่า

(1) คำชี้ขาดนั้นเกี่ยวกับข้อพิพาทที่ไม่สามารถระงับโดยวิธีอนุญาโตตุลาการได้ตามกฎหมาย หรือ

(2) ถ้าการยอมรับนับถือหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้น จะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในการพิจารณาร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาด หากคู่พิพาทร้องขอและมีเหตุสมควร ศาลอาจเลื่อนการพิจารณาคดีออกไปตามที่เห็นสมควร เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการพิจารณา

อีกครั้งหนึ่งหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นสมควรเพื่อให้เหตุแห่งการเพิกถอนนั้นหมดสิ้นไป

หมวด 8
การยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาด

มาตรา 39 คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ว่าจะได้ทำขึ้นที่ประเทศใด ให้ผูกพันคู่พิพาท และเมื่อได้มีการร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจ ย่อมบังคับได้ตามคำชี้ขาดนั้น ทั้งนี้ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ มาตรา 40 และมาตรา 41

เมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดประสงค์จะให้มีการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ให้คู่พิพาทฝ่ายนั้นยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในกำหนดเวลาสามปีนับแต่วันที่อาจบังคับตามคำชี้ขาดได้ เมื่อศาลได้รับคำร้องขอดังกล่าวแล้วให้รีบทำการไต่สวนและมีคำพิพากษาโดยพลัน

ผู้ซึ่งขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ จะต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้มาแสดง

(1) ต้นฉบับคำชี้ขาด หรือสำเนาที่รับรองถูกต้อง

(2) ต้นฉบับสัญญาอนุญาโตตุลาการ หรือสำเนาที่รับรองถูกต้อง

(3) คำแปลเป็นภาษาไทยของคำชี้ขาด และสัญญาอนุญาโตตุลาการในกรณีที่เป็นภาษาต่างประเทศ และในกรณีที่เป็นคำชี้ขาดซึ่งทำขึ้นในต่างประเทศ ให้ผู้แปลคำแปลสาบานตนต่อโนดารีพับลิกหรือเจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

มาตรา 40 ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธไม่รับบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ว่าคำชี้ขาดนั้นจะได้ทำขึ้นในประเทศใด ถ้าผู้ซึ่งจะถูกบังคับพิสูจน์ได้ว่า

(1) คู่สัญญาอนุญาโตตุลาการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นผู้บกพร่องในเรื่องความสามารถตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คู่สัญญาฝ่ายนั้น

(2) สัญญาอนุญาโตตุลาการไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายแห่งประเทศที่คู่สัญญาได้ตกลงกันไว้ หรือตามกฎหมายแห่งประเทศที่ทำคำชี้ขาดนั้น ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงดังกล่าว

(3) ไม่มีการแจ้งให้ผู้ซึ่งจะถูกบังคับทราบล่วงหน้าโดยชอบ ถึงการแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการหรือการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ หรือผู้ซึ่งจะถูกบังคับนั้นไม่สามารถเข้าต่อสู้คดีในชั้นอนุญาโตตุลาการได้เพราะเหตุประการอื่น

(4) คำชี้ขาดวินิจฉัยข้อพิพาทซึ่งไม่อยู่ในขอบเขตของข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ หรือคำชี้ขาดวินิจฉัยเกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการ แต่ถ้าคำชี้ขาดที่วินิจฉัยเกินขอบเขตนั้นสามารถแยกออกได้จากคำชี้ขาดส่วนที่วินิจฉัยในขอบเขตแล้ว ศาลอาจบังคับตามคำชี้ขาดส่วนที่วินิจฉัยอยู่ในขอบเขตแห่งข้อตกลงนั้นให้ก็ได้

(5) องค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการหรือวิธีพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ มิได้เป็นไปตามที่คู่พิพาทได้ตกลงกันไว้ หรือมิได้เป็นไปตามกฎหมายของประเทศที่ทำคำชี้ขาดในกรณีที่มิได้ตกลงกันไว้ หรือ

(6) คำชี้ขาดยังไม่มีผลผูกพันหรือได้ถูกเพิกถอน หรือระงับใช้เสียโดยศาลที่มีอำนาจหรือภายใต้กฎหมายของประเทศที่ทำคำชี้ขาด แต่ถ้าเพียงแต่มีการร้องขอให้ศาลที่มีอำนาจทำการเพิกถอน หรือระงับใช้ซึ่งคำชี้ขาดนั้น ศาลอาจเลื่อนการพิจารณาคดีที่ขอบังคับตามคำชี้ขาดไปได้ตามที่เห็นสมควร และหากคู่ความฝ่ายที่ขอบังคับตามคำชี้ขาดร้องขอ ศาลอาจสั่งให้คู่ความฝ่ายที่จะถูกบังคับวางประกันที่เหมาะสมก่อนก็ได้

มาตรา 41 ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดตามมาตรา 40 ได้ ถ้าปรากฏต่อศาลว่าคำชี้ขาดนั้นเกี่ยวกับข้อพิพาทที่ไม่สามารถจะระงับโดยทางอนุญาโตตุลาการได้ตามกฎหมาย หรือถ้าการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา 42 ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(1) การยอมรับนับถือหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้น จะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(2) คำสั่งหรือคำพิพากษานั้น ฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(3) คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นไม่ตรงกับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

(4) ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาคดีนั้นได้ทำความเห็นแย้งไว้ในคำพิพากษาหรือ

(5) เป็นคำสั่งที่เกี่ยวด้วยการใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่พิพาท

การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลตามพระราชบัญญัตินี้ให้อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

หมวด 10
ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายและค่าป่วยการ

มาตรา 43 ในกรณีที่มิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในชั้นอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการ แต่ไม่รวมถึงค่าทนายความและค่าใช้จ่ายของทนายความ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

ในกรณีที่มิได้กำหนดค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในชั้นอนุญาโตตุลาการหรือค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการไว้ในคำชี้ขาด คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรืออนุญาโตตุลาการอาจยื่นคำร้อง

ให้ศาลที่มีเขตอำนาจมีคำสั่งเรื่องค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในชั้นอนุญาโตตุลาการและค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการให้ได้ตามที่เห็นสมควร

บทเฉพาะกาล

มาตรา 44 บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบถึงความสมบูรณ์แห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการและการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการใดที่ได้กระทำไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการใดที่ยังมิได้กระทำจนล่วงพ้นกำหนดเวลาที่จะต้องกระทำตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ แต่ยังอยู่ในกำหนดเวลาที่อาจกระทำได้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการนั้นได้ภายในกำหนดเวลาตามพระราชบัญญัตินี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมายเหตุ ร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. .... ในภาคผนวกนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับวันที่ 29 กรกฎาคม 2540

ประวัติผู้เขียน

นาวสาวขนิษฐา เดิมดฤษณา เกิดวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2516 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2537 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2538 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งนิติกร 3 สังกัดกองวิเคราะห์กฎหมายและการร้องทุกข์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย